El centre mèdic de la presó: Els metges i infermers del centre penitenciari de Figueres fan 280 visites al dia

Les patologies tractades als reclusos són "les mateixes" que en qualsevol CAP però hi ha més prevalença de VIH i Hepatitis C

La directora de l´EAPP atenent un pacient a la presó

Els metges i infermers de la presó del Puig de les Basses de Figueres fan, de mitjana, 280 visites diàries als reclusos.Darrere els murs i els nombrosos controls de seguretat, hi ha un veritable centre d'atenció primària que actualment assisteix una població d'uns 730 presos, tant homes com dones que estan esperant judici o complint condemna. Del total de102.917 visites que han fet al llarg del 2016, la gran majoria han estat amb el metge de família i amb infermeria però també hi ha especialitats com psiquiatria, odontologia o traumatologia. La directora de l'Equip d'Atenció Primària Penitenciari (EAPP) de Figueres, Conxita Solé, ha explicat que les patologies tractades als reclusos són "les mateixes" que en qualsevol centre mèdic ordinari però algunes malalties, com el VIH i l'Hepatitis C, tenen més incidència.

L'EAPP de Figueres compta amb la directora, l'adjunta de direcció, set metges, nou infermers i nou auxiliars d'infermeria que atenen actualment uns 730 reclusos, tot i que estan preparats per donar cobertura en un futur a un total de 800 presos. Funciona com un CAP rere els murs de la presó i poden atendre pacients les 24 hores del dia els set dies de la setmana.

Al llarg del 2016, han fet un total de 102.917 visites, una mitjana diària de 280. La gran majoria són de medicina de família (57.403) o infermeria (43.340).Però, setmanalment o quinzenalment depenent de l'especialitat, també hi ha metges especialistes que visiten als presos.Segons les dades de l'any anterior, l'especialitat més demandada és psiquiatria amb 834 visites, seguida d'odontologia amb 678.

Altres especialistes que atenen els reclusos a la presó són traumatòlegs (193 visites), oftalmòlegs (106), cirurgians (102) o ginecòlegs (34). L'equip de radiòlegs que va al centre penitenciari dos cops a la setmana han fet un total de 917 radiografies en un any. "Aquí dins, els pacients tenen les mateixes patologies que a fora, poden patir infarts, còlics nefrítics, les mateixes malalties", ha afirmat la directora de l'EAPP, Conxita Solé.

La primera assistència en cas d'urgència la fan els professionals de l'EAPP. Si no poden tractar el pres amb els recursos d'un centre d'atenció primària, el deriven a l'hospital. "Es fa un trasllat, en el nostre cas l'hospital de

referència és Figueres i si la patologia és més greu i requerís, per exemple, una UCI, aniria al Trueta", ha detallat. Passades 24 hores, si el pacient continua requerint estar ingressat, el traslladarien a Terrassa, a la unitat d'hospitalització penitenciària.

Tot i que les patologies ateses són les mateixes que en qualsevol ambulatori, al centre penitenciari hi ha més incidència de malalties com el VIH i l'Hepatitis C. "Hi ha patologies amb més prevalença que a fora de les presons, però els pacients es fan tots els controls analítics que es podrien fer fora del centre penitenciari i reben la mateixa medicació", ha detallat Solé. Els professionals sanitaris reben el suport del metge internista però la directora de l'EAPP detalla que els metges que treballen a presons tenen una "formació més àmplia" en aquestes dues patologies.

En el cas de l'Hepatitis C, Solé ha detallat que el tractament amb els antivirals d'acció directa està tenint molt bon resultat. "Igual que a fora, primer reben el tractament els pacients amb patologies més greus i hi ha curacions molt altes, d'un 94-95%", ha concretat. Ara, queden per tractar els pacients amb patologia menys greu.

El nou tractament, aplicat a partir de l'octubre del 2014, ha fet reduir el nombre de reclusos amb Hepatitis C. Al Puig de les Basses, la prevalença de la malaltia el setembre del 2014 era del 18,9%% i el maig d'aquest any s'ha reduït fins al 10,3%%.

En el cas del VIH, la prevalença actual al Puig de les Basses és del 15,4%. Segons ha explicat Solé, tots els pacients reben tractament i estan en càrregues virals indetectables. "Els que fa anys que treballem amb presons sabem com ha canviat el tractament i com s'ha reduït la incidència de la patologia", concreta. De fet, l'any 1988 el 40% dels presos del país tenien VIH.

"Nosaltres tractem pacients, no presos"

"Ells venen a la consulta perquè tenen necessitats de salut, el que hem de tenir molt clar és que la persona que tenim davant és un pacient, no un pres, i l'has de tractar amb tot el respecte, igual que ell a tu", explica Solé. Tot i això, tenen més mesures de seguretat que un CAP ordinari.

A les consultes mèdiques, tenen el mínim material necessari, també perquè compten amb farmàcia pròpia des d'on es dispensen els medicaments. "Fem la recepta i es dispensa tot aquí", afegeix Solé. La medicació psicotròpica la subministren sempre sota supervisió però la resta de medicaments són els mateixos presos els que se'l prenen, excepte que no estigui en condicions de fer-ho i precisin d'un control específic.

Les visites es fan metge-pacient. "El funcionari del mòdul sap que estem passant visita però mai està a dins per raons de confidencialitat, només si nosaltres ho demanem de forma excepcional per motius de seguretat", argumenta. A les consultes també tenen polsadors i a la paret hi ha una alarma que poden activar en cas de necessitat.

Una altra de les peculiaritats en l'atenció mèdica dins la presó és atendre pacients en vaga de fam. En aquests casos, tenen un protocol a seguir. Es fa un primer control de part d'infermeria. A partir d'aquí, fan controls el tercer i cinquè dia.

Des de llavors, la supervisió mèdica és diària. "El metge fa informes a partir del cinquè dia i comunica al director l'estat del pacient", detalla Solé. Si és necessari i l'estat de salut empitjora, el poden acabar traslladant a Terrassa. La directora de l'EAPP concreta que la majoria de vagues de fam duren un parell de dies i no cal derivar els presos a la unitat d'hospitalització penitenciària.

La vaga també es recull a l'historial clínic del pacient. Des de l'octubre del 2014, els EAPP estan integrats a l'Institut Català de la Salut (ICS) mentre que abans eren personal de Justícia. Segons Solé, un dels avenços és que poden traslladar la història clínica del pacient a la base de dades de la xarxa. "En el moment en què surt en llibertat, podem traspassar la informació a la plataforma mentre que abans havíem de fer un resum i donar-lo al pacient perquè ho portés a la seva àrea bàsica", descriu.

Conxita Solé explica que quan algun reclús té diagnosticada una malaltia inguarible i es determina que pot morir en dos o tres mesos, es pot aplicar l'article 196.2 del reglament penitenciari perquè surti en llibertat per raons de salut. En cas que es denegui per qüestions jurídiques, els metges fan seguiment del pacient i quan empitjora el trasllades a Terrassa. Des d'allà, pot ser que acabi ingressant en un sociosanitari de la xarxa ordinària si el seu estat de salut ho requereix.

Font del document:
http://www.emporda.info/comarca/2017/08/20/centre-medic-preso-metges-infermers/364490.html?utm_source=rss